

Mestres que porten l'escola a casa

L'atenció
educativa
domiciliària
ofereix solucions
als alumnes que per
salut no poden
seguir el curs
a l'aula

Docents a casa, l'alternativa (forçada) a l'escola

Els professors d'educació domiciliària estan en contacte estret amb els tutors de cada centre i fan de pont entre l'escola i l'alumne

Elisenda Rosanas – Just abans del confinament del 2020, la Berta va agafar la grip. Tenia set anys i era una nena sana, però va tenir la mala sort que la infecció se li va complicar i va acabar sis mesos ingressada a l'Hospital de la Vall d'Hebron, també a l'UCI. Un cop es va recuperar, va ser com començar de zero. Havia patit un vessament cerebral, conseqüència del tractament, i havia perdut la memòria, la mobilitat, la visió... Tot i que al setembre havia millorat, no podia començar el curs ni tampoc seguir l'escola de l'hospital, anul·lada per la pandèmia. Per això se'ls va oferir la possibilitat de sol·licitar atenció educativa domiciliària, un servei que justament dona solucions als alumnes que per salut no poden seguir el curs a l'aula.

Els pares de la Berta, Tristan Llusà i Cristina Juan, no n'havien sentit a parlar mai i ara n'estan encantats. És el segon curs que la Berta té el suport d'una mestra, la Maria, vuit hores a la setmana. Per a la Cristina, “no ha sigut només una mestra sinó que li ha permès tornar a la realitat”. I és que la mare explica que, després de sis mesos a l'hospital i en plena pandèmia, la presència de la Maria a casa va ser “com una gran abraçada”. “Ens va tocar la loteria –afegeix el Tristan–, va ser com obrir una finestra a casa”. Destaca que el tarannà, l'empenya i les ganes de tirar endavant de la mestra els van fer fàcil una situació complicada.

Durant el primer curs, la mestra hi va anar cada dia. “Primer la feia riure

molt, la feia sentir bé, i ara ja treballen més seriosament”, explica la Cristina. Aquest any la Berta ja ha pogut trepitjar l'escola. Està seguint una adaptació i combina unes hores a l'aula amb el suport a casa. Els pares temien que es cansés massa, però ara la veuen sortir feliç.

El cas de la Berta és un dels que atenen a l'equip estable d'atenció educativa domiciliària del Consorci d'Educació de Barcelona. Mònica

Carbó en forma part des de fa set anys i encara té present el primer alumne, el Pau, un nen de 4t d'ESO. Recorda que era “molt intel·ligent” i que malgrat la situació difícil que travessava es va esforçar moltíssim. “Fa poc vaig saber que ara és matemàtic i me'n vaig alegrar molt”, explica. Amb tants anys, té moltes anècdotes i històries, sobretot perquè és una feina que implica passar a ser “particip” de

la vida d'una altra família, per la qual cosa creu que és “imprescindible” no jutjar què hi passa a dins. “En la seva situació, amb un fill malalt a casa, cap de nosaltres sap com podria reaccionar”, conclou la Mònica.

Estela Sánchez Villar del Saz també fa força temps que s'hi dedica, en el seu cas als serveis territorials del Vallès Oriental. Quan va començar, fa cinc anys, portava cert temps a la bor-

Atenció domiciliària i covid

Aquest curs hi ha 710 alumnes amb atenció educativa domiciliària, que fan 381 docents. Des del 2017-2018, els serveis territorials de Barcelona i el Vallès Occidental han configurat equips estables i el curs passat, arran de l'increment de sol·licituds per la pandèmia, es van oferir dotacions de reforç a la resta de territoris per crear-los. A Barcelona, per exemple, han passat d'atendre 161 alumnes el curs 2018-2019 als 260 del curs passat, pels casos de malalties respiratòries o situacions d'immunodepressió. Tot i que hi ha diverses patologies, a primària es donen sobretot casos oncològics, mentre que a secundària s'atenen més casos derivats de salut mental com poden ser fòbies socials o depressió.

Els pares de la Berta reconeixen que la tasca i el suport de la Maria, la mestra, ha sigut fonamental.

sa i no coneixia aquesta figura. “Vaig quedar al·lucjada i fascinada”, admet. I per això, després d’un parèntesi el curs passat, hi ha tornat. És pedagoga i aquest curs treballa amb alumnes de Bellaterra, Montcada i Reixac i Ripollet. Coincideix amb la Mònica que entrar a casa d’un alumne, “la seva part més íntima”, els porta davant de situacions complicades que els fan tenir “poder d’adaptació i flexibilitat”.

EN CONTACTE AMB L’ESCOLA

Els professors d’educació domiciliària estan en contacte estret amb els tutors de cada centre i fan de pont entre l’escola i l’alumne. Estableixen un pla de treball consensuat i s’adapten a cada situació. L’Estela, però, té claríssim que l’emoció i la socialització sempre passen al davant. El seu lema, diu, és “Primer l’alumne”, i la gestió de les seves emocions és cabdal. “Som una petita finestra al túnel, que els fa entrar aire net”, defineix l’Estela, i per això molt sovint els aprenentatges curriculars no són la seva prioritat, malgrat que els costa fer-ho entendre a les escoles, on han de fer també una feina de sensibilització.

La Mònica també es troba en situacions similars. “A vegades hem de deixar una estona la Generació del 27, les inequacions matemàtiques o les guerres carlines programades i parlar de per què avui no em trobo bé”, explica. Com a docents són conscients que “si hi ha un malestar molt

punyent cal escoltar-lo, respectar-lo i donar-li cabuda”. Si no, afegeix la Mònica, l’assoliment acadèmic no funcionarà, “per més temps que hi dediquem”.

Per això la coordinadora de l’Atenció Educativa Domiciliària de l’Àrea d’Educació Inclusiva del Consorci d’Educació de Barcelona, Anna Velasco, defensa que cal una bona coordinació per poder ajustar i adaptar el treball de l’aula i que l’alumne, a casa, el pugui seguir. Veu el servei com un recurs “molt potent” per donar resposta als “més fràgils i invisibilitzats del sistema” amb la finalitat que, quan pugui, l’alumne torni a la rutina del centre.

LES PRIMERES EXPERIÈNCIES

Però l’atenció domiciliària no sempre, ni a tot el territori, es cobreix amb equips estables. Pot ser que siguin professors d’escola o institut que s’ocupin de fer-la per un període de temps determinat. És el cas d’Elisabet R. Sanfeliu, que el curs passat va dedicar part de la seva jornada laboral a Lucía Torrecillas, una alumna de l’Institut Vescomtat de Cabrera d’Hostalric. La tardor del 2020 li van diagnosticar vasculitis, una malaltia del sistema immunitari. Amb el risc que podia suposar per a una persona com ella el covid-19, els metges li van recomanar no seguir el curs escolar a les aules sinó fer-ho des de casa. Acabava de començar primer de batxillerat. L’educació a distància, tot i ser molt bona estudiant i disciplinada, li va costar i, finalment, a proposta de la seva tutora, va sol·licitar atenció educativa domiciliària. Li van assignar només quatre hores la setmana, però reconeix que li va anar molt bé. D’acord amb l’Elisabet va decidir fer les matemàtiques, perquè eren l’assignatura que més li costava. “Era una atenció de tu a tu –explica la docent– i això ho feia més suportable”.

Precisament és aquest “de tu a tu” el que més valora de l’experiència l’Elisabet, perquè li ha permès conèixer una manera d’ensenyar “propera” amb la qual “acabes fent molt vincle”, explica. Reconeix que la Lucía era molt autònoma i que es van centrar en les matemàtiques perquè era el que més li costava de seguir en línia.

El mateix li ha passat a Gina Pérez, mestra de l’Escola Joan XXIII de les Borges Blanques. El primer trimestre d’aquest curs li van oferir la possibilitat d’atendre a casa una nena de 6è amb problemes digestius. “Al principi fa respecte –explica la Gina– perquè has d’entrar a la seva vida i entorn”. Però reconeix que ha sigut una molt bona experiència. Aquest segon trimestre l’ha ajudat a incorporar-se altre cop a les classes fent-li l’acompanyament que tots els alumnes necessiten quan han passat per aquest tipus de situacions.

**KEEP CALM
& CRIANÇA
CONSCIËNT**

**MÍRIAM
TIRADO**
Consultora de
criança i escriptora

La llosa de la perfecció

Una de les coses que crec que més mal fan a mares, pares i també a infants és aquest anhel inconscient que apareix de sobte en la maternitat i paternitat de fer-ho tot perfecte. Aquelles ganes d’arribar a l’excel·lència en una tasca que no hem fet mai, però que creiem que hauriem de fer sense cometre cap error.

És urgent i necessari que compreguem tots que la perfecció no existeix. Creure que sí ens ha fet molt mal, especialment a l’hora de criar uns infants que, no ens enganyem, també volíem (fos de manera inconscient o no) que fossin perfectes.

Ens farà la vida molt més fàcil i la maternitat i paternitat molt més joiosa adonar-nos que això no és possible perquè som humans i, oh, sorpresa, de la manera que més aprenem és gràcies a l’error. L’error no entès com un defecte, una cosa que hem d’aniquilar i que, quan cometem, ens ha de fer sentir culpables i avergonyits. No. L’error com a aprenentatge, com a mestre, com qui et dona la mà perquè vagis creixent encara que no sigui, a voltes, de la manera més fàcil.

Tots ho fem tan bé com podem i sabem en cada moment, segons la informació que tenim, el moment personal que vivim, les circumstàncies, la nostra història, el nivell de consciència i un llarg etcètera. Exactament com ho feien els nostres pares i com ho faran els nostres infants si algun dia tenen descendència.

Des de la humilitat de saber-nos imperfectes, podem

tractar-nos bé quan ens equivoquem, buscant l’aprenentatge i les lliçons de vida que ens toqui integrar i, alhora, alliberarem també els nostres fills i filles de la càrrega de tenir uns pares que busquen contínuament la perfecció. Que difícil que ha de ser sentir-se suficient quan per a la mare o el pare res no ho és, ni tan sols el que ells fan o el que ells són, perquè creuen que ho haurien de fer tot millor o haurien, fins i tot, de ser com no són.

Els infants necessiten mares i pares imperfectes i humils, que es reconeixin tant les ferides i mancances com les virtuts i encerts, per així poder-se emmirallar en persones humanes que ho fan tan bé com poden i saben i que, mentrestant, són amoroses amb elles mateixes, amables i se saben eterns aprenents.

És urgent i necessari que compreguem tots que la perfecció no existeix. Ens farà la vida molt més fàcil

CELIA ATSET